

**запослени за пуно радно време и стандардни
учинак има право најмање на бруто, односно нето
минималну зараду**

У вези са вашим дописом бр. службено од 30. 09. 2011. године, који се односи на утврђивање висине минималне зараде, у смислу Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05 и 54/09), обавештавамо вас о следећем:

Чланом 105. Закона, прописано је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примаца по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду. Овако дефинисана зарада је „бруто“ зарада која у себи садржи доприносе и порез из зараде које плаћа запослени.

Чланом 111. Закона, утврђено је да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и пуно радно време, односно радно време које се изједначава са пуним радним временом. Уколико послодавац и запослени уговоре минималну зараду, послодавац је дужан да ту зараду исплати запосленом у висини утврђеној одлуком из члана 113. овог закона за месец у којем се врши исплата.

Минимална зарада утврђује се одлуком социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (члан 112. Закона). У складу са наведеним, Социјално-економски савет је Одлуком о висини минималне зараде за 2011. годину („Службени гласник РС“, бр. 35/11), утврдио да висина минималне зараде, без пореза и доприноса, за период јануар–мај 2011. године износи 95,00 динара (нето) по радном часу, односно 102,00 динара (нето) за период јун–децембар 2011. године.

Одредбама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 61/05, 62/06, 7/08, 5/09, 7/09, 3/10, 4/11 и 52/11) утврђено је да је обвезник плаћања доприноса за обавезно социјално осигурање из „бруто“ зараде запослени, односно послодавац који плаћа допринос на зараду. Запослени и послодавац плаћају допринос на основицу по истој стопи (17,9%). Такође, овим Законом је уређено да обвезници доприноса не могу бити ослобођени обавезе обрачунавања и плаћања доприноса.

Чланом 15а Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 4/01, 80/02, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 10/07, 7/08, 7/09, 31/09, 44/09, 3/10, 18/10, 4/11 и 50/11) утврђено је да основицу пореза на зараде чини исплаћена, односно остварена зарада, као и да основицу пореза на зараде за запослене у смислу закона који уређује рад, чини зарада из члана 13. став 1. и чл. 14. до 146 овог закона, умањена за износ од 7.310 динара месечно.

Имајући у виду наведено, односно да је у складу са одредбама Закона о раду, минимална зарада – зарада која у себи садржи припадајуће порезе и доприносе (тзв „бруто“ минимална зарада), да је обавеза сваког послодавца да поштује одредбе Закона о доприносима

за обавезно социјално осигурање и Закона о порезу на доходак грађана, а да Социјално-економски савет својом Одлуком утврђује висину минималне зараде по часу, без припадајућих пореза и доприноса („нето“), послодавци су обавезни да исплаћују запосленима зараду најмање у висини минималне („бруто“) зараде.

Према томе, запослени који су уговорили минималну зараду, под условом да су остварили стандардни учинак и пуно радно време, односно радно време које се изједначава са пуним радним временом, имају право најмање на „бруто“ минималну зараду, из које послодавац у име запосленог плаћа припадајуће порезе и доприносе у складу са законом, односно имају право на најмање „нето“ минималну зараду која се обрачунава у складу са Одлуком Социјално-економског савета. Ово конкретно значи, да запослени који је радио 174 часа месечно, има право да „на руке“ прими 17.748 динара („нето“), односно има право на 24.067 динара „бруто“. (Министарство рада и социјалне политике Републике Србије – Сектор за рад, бр. 011-00-568/2011-02 од 26. 10. 2011. године) (Министарство рада и социјалне политике, бр. службено/2011-02 од 28.10.2011)

**Послодавац је дужан да запосленом исплати
минималну зараду за пуно радно време и
стандардни учинак, у складу са чланом 13.
Закона о раду, и то за месец у којем се врши
исплата**

У члану 111. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 и 61/05) утврђено је право запосленог на минималну зараду за стандардни учинак и пуно радно време, односно радно време које се изједначава са пуним радним временом. Послодавац може запосленом да исплати минималну зараду само ако је она уговорена уговором о раду.

Ако послодавац и запослени уговоре минималну зараду, послодавац је дужан да ту зараду исплати запосленом у висини утврђеној Одлуком из члана 113. овог закона за месец у којем се врши исплата (Одлука о висини минималне зараде за период јул–децембар 2006. године – минимална зарада износи 49,00 динара, по радном часу, коју запослени „носи кући“, увећана за порез на доходак грађана на зараде и доприносе, које из зараде плаћа запослени, у складу са законом – „Службени гласник РС“, број 58/06).

У случају исплате зараде у висини минималне, запослени има право на увећану зараду по основу „минулог рада“, прековременог рада, рада на дан празника који је нерадан, ноћног рада, рада у сменама и по другом основу утврђеном општим актом или уговором о раду, сходно одредбама члана 111. став 1. Закона, према којем се минимална зарада утврђује за стандардни учинак и пуно радно време.

Такође, износ минималне зараде увећава се по основу накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, које је послодавац дужан да обезбеди запосленима, сходно члану 118. тач. 5) и 6) Закона о раду.

За стандардни учинак и пуно радно време зарада запосленог се не може уговорити у износу нижем од минималне зараде. Уколико запослени није остварио стандардни учинак и пуно радно време, могуће је да му се за толико исплати нижи износ од минималне зараде утврђене наведеном Одлуком социјално-економског савета.

Према томе, ако је запослени остварно стандардни учинак и пун фонд часова, има право на пун износ минималне зараде и послодавац је дужан да му је исплати у висини утврђеној Одлуком из члана 113. Закона о раду, и то за месец у којем се врши исплата. (Министарство рада, запошљавања и социјалне политике, бр. 011-00-361/2006-02, од 17.4.2006)